

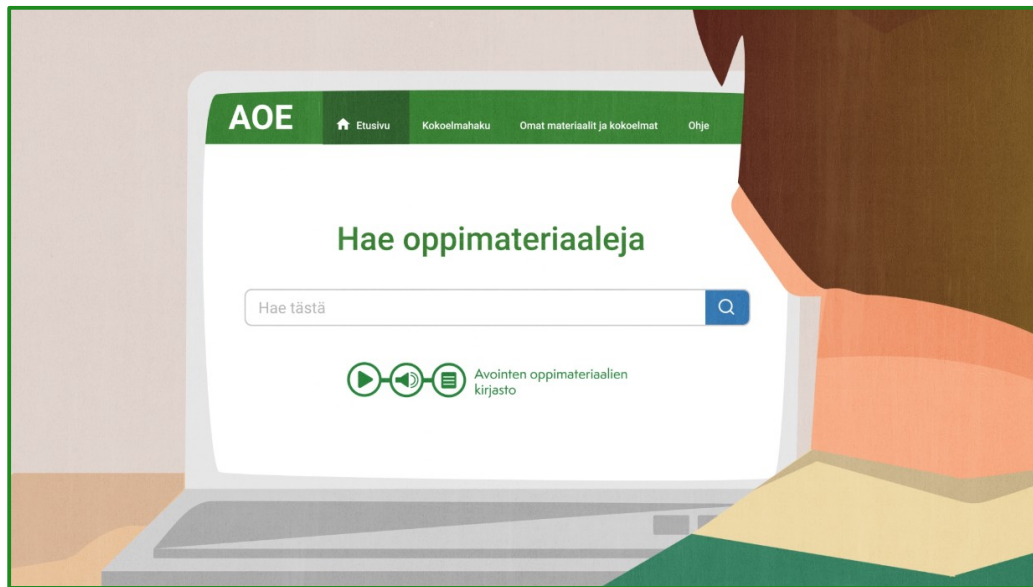
Avointen oppimateriaalien kirjasto ja avoimet oppimateriaalit

Anna Lindfors - CSC

Avointen oppimateriaalien
kirjasto

Avointen oppimateriaalien kirjasto (aoe.fi)

Kuva ruudunkaappaus palvelun *esittelyvideosta*, jossa opettaja hakee materiaalia palvelusta. Video on lisensoitu CC BY-ND 4.0 -lisenssillä.

Mikä?

- Opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen ja CSC – Tieteen tietotekniikan keskuksen tuottama palvelu
- Julkaisualusta avointen, CC-lisensoitujen oppimateriaalien jakamiseen
- Digitaalinen kirjasto, joka kokoaa avoimia oppimateriaaleja ja mahdollistaa niiden leviämisen sinne missä oppiminen tapahtuu (rajapinnat, muu)

Kenelle kirjastosta löytyy oppimateriaaleja?

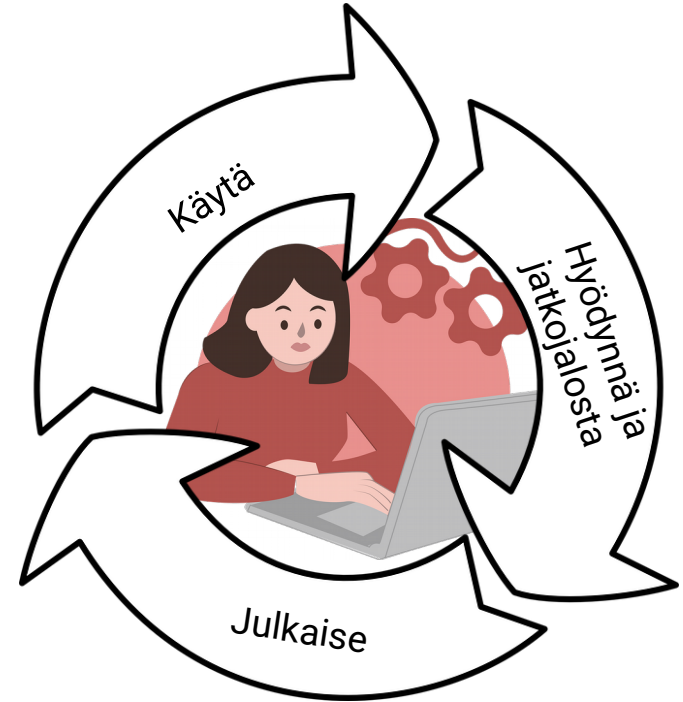
- Kaikille koulutusasteille ja jatkuvaan oppimiseen
- Oppijoille, opettajille, oman osaamisensa kehittäjille, oppimisen tukihenkilöille

Avointen oppimateriaalien kirjasto

Avoimet oppimateriaalit

- Avoimet oppimateriaalit ovat (Unescoa mukaillen)
  - opetukseen, oppimiseen, osaamiseen, kasvatukseen tai koulutukseen kohdennettuja digitaalisia materiaaleja
  - lisensoitu avoimella lisenssillä, joka antaa muille oikeuden maksuttomaan pääsyyn, käyttöön, muokkaukseen ja uudelleen jakamiseen olemattomin tai vähin rajoituksin
    - Avointen oppimateriaalien kirjastossa käytössä yleiset Creative Commons -lisenssit
    - Lisensointi tarkoittaa tässä yhteydessä, että muille annetaan yhteismitallisella tavalla tietyt oikeudet
- Avointa oppimateriaalia tehdään niin eri hankkeissa, järjestöissä, kuin osana opetusta opettajien, opetuksen tukihenkilöiden ja oppijoiden toimesta

Kuva: Carlos Insignares Pixabay

Avointen oppimateriaalien kirjasto

Avoimet oppimateriaalit -esimerkkejä

- Avoimia oppimateriaaleja löytyy laajassa kirjossa erilaisia tiedostoformaatteja sekä eri pituisia ja eri käyttötarkoituksiin kohdennettuina
  - AOE:ssa tuetut formaatit näkee lisätietoa-sivuilta (tiivistetysti: Eri video, teksti, audio ja kuva -formaatteja, H5P-tehtävät ja HTML-paketit). Lisäksi palvelusta löytyy linkkejä toisenlaisiin oppimateriaaleihin.
  - Käyttötarkoituksia on oppikokonaisuuden osista ja kokonaisiin itseopiskeltaviin kursseihin.
- Muutama esimerkki
  - Vaihtolavan käsittely kuorma-autolla -video
  - Ord i räknesätt -tehtävät
  - Vastuullinen kansalainen -kurssi
  - Kynällä kyntäjät -verkkosivusto

Avointen oppimateriaalien kirjaston toimintamalli

1/2

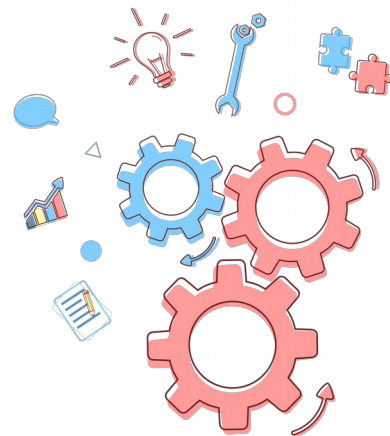
- Avointen oppimateriaalien kirjasto on avoin julkaisupaikka
  - Julkaiseminen tapahtuu vahvan tai oppilaitokseen sidotun tunnistautumisen avulla – tämän jälkeen käyttöehdot hyväksytyään voi jakaa oppimateriaaleja
  - Materiaaleja ei ennakoon hyväksytetä/arvioida
  - Väärinkäytösten ilmestyessä materiaalit arkistoidaan tilapäisesti tai pysyvästi (tekijää konsultoiden)
  - Palvelun käyttäminen (julkaisu ja oppimateriaalien käyttäminen) on käyttäjille maksutonta
- Kaikkia oppimateriaaleja voi käyttää opetuksessa – tämän takaa CC-lisenssit
  - CC-lisenssit tuovat yhtenäisen tavan kertoa miten oppimateriaalia voi käyttää ja jakaa edelleen eri oppimisympäristöihin
  - Avointen oppimateriaalien kirjastossa on käytössä kaikki CC-lisenssit
  - Suurinta osaa oppimateriaaleista voi myös käyttää omien materiaalien pohjalla, esim. tehdä käännöksiä tai mukauttaa omaan opetukseen (pyrimme tukemaan modulaarisuutta)

Avointen oppimateriaalien kirjaston toimintamalli

2/2

- Oppimateriaaleja voi käyttää siellä missä opetus- ja oppiminen tapahtuu
  - Kaikki metatieto on lisensoitu CC0-lisenssillä ja metatiedot on saatavilla avoimen rajapinnan kautta
  - Jokaisella oppimateriaalilla on myös upotuslinkki, jotta yksittäiset käyttäjät voi helposti ottaa materiaaleja käyttöön omissa oppimisympäristöissään
- Oppimateriaalien käyttämiseen on matala kynnys
  - Kaikki materiaalit ovat käytettävissä ilman kirjautumista tai muita vastaavia rajoitteita
  - Suosittelemme tallentamaan aina kun mahdollista itse tiedostot pelkän linkin sijaan – lisäklikit vähentää käytön todennäköisyyttä
  - Palveluun tallennetut oppimateriaalit voi ladata ja suurinta osaa voi käyttää suoraan selaimesta
  - Oppimateriaalit ovat pysyviä ja jatkossa saavat myös URN-tunnisteen – materiaalin voi kuitenkin merkata vanhentuvaksi, jolloin se poistuu aktiivisesta jakelusta, mutta on saatavilla linkin kautta

Yhteentoimivuus

Yhdessä vahvempia

Jatkuvaan oppimiseen

Avoimesti avoimuutta tukien

Kuva: loginueve_ilustra Pixabay

Avointen oppimateriaalien
kirjasto

Metatietomallin lähtökohdat

Argumentointitaitojen harjoittelu: Virtuaalinen kirjallisuuskeskustelu ja argumentointi

Kangasharju, Arja (Helsingin yliopisto, Kasvatustieteellinen tiedekunta)
Lisäty: 14.1.2020 13:54 Julkaistu: 14.1.2020 14:06 Muokattu: 14.1.2020 14:06

Opettajana virtuaaliluokassa -hankkeessa kehitetty materiaali, joka on tarkoitettu tueksi virtuaalista luokkaopetusta opettaville opettajille ja kouluttajille.

Avainsanat
argumentointi virtuaaliopetus digiluokka peruskoulu lukio

Lisää kuvailutietoja

Koulutusaste
perusopetus lukiokoulutus

Pääasiallinen kohderyhmä
Opettaja

Pääasiallinen käyttö opetuksessa
Opettajan materiaalit ja osaamisen kehittäminen

Perusopetuksen oppiaineet
Suomen kieli ja kirjallisuus

Saavutettavuuden esteet
ei esteitä

Avoin Lataa

Opas

Olenko materiaalin kohderyhmää?

Vastaako se kiinnostustani?

Soveltuuko oppimismuoto minulle?

- Oppimateriaaleilla käytössä LRMI-metatietomallin kansallinen profiili
- LRMI on Dublin Core Metadata Initiativen ylläpitämä metatietomalli oppimateriaaleille
- LRMI:n profiloinnissa malli suhteutettiin suomalaiseen koulutukseen – eli määriteltiin sanastoja, pakollisuuksia ja tehtiin käännöksiä
- Malli keskittyy määrittelemään keskeisimmät yleiset sekä opetukseen liittyvät tiedot, mitä oppimateriaaleista tulisi tietää

Avointen oppimateriaalien kirjasto

Oppimateriaali on vanhentunut 1.9.2020

Oppimateriaali vanhenee

Malli Avointen oppimateriaalien kirjaston kuvailumallista

Kuvaus

Testinen, Testihenkilö (Testiorganisaatio)
Kokeilija, Koehenkilö (Testiorganisaatio)
Testiorganisaatio
Testiyhdistys

Julkaistu: 27.5.2020 11:35 Muokattu: 16.2.2021 14:07 Vanhenee: 1

Tämä oppimateriaalitietue on testimateriaali Avointen oppimateriaalien käytetään metatietojen testaamiseen siirtäessä oppimateriaaleja Avoin näkyymiin. Voit tästä myös katsoa esimerkin kuvitteellisen oppimateriaalin ohjeistuksen löydät Lisätietoa-osiosta, johon pääset sivun ylänavigaation oppimateriaali, vaan testaukseen tarkoitettu tyhjä tietue.

Tyyppi

- teksti
- työkalu
- 40 näyttökertaa
- 0 latauskertaa

Kieli

Valitse kieli:

sv fi

Nimike

Tekijä ja organisaatio

Lisää kokoelmaan Muokkaa

Lataa

+ teknisiä tietoja

Korkeakoulutuksen tieteenalat

Tietojenkäsittely ja informaatiotieteet Media- ja viestintätieteet

Korkeakoulutuksen tieteenalojen tavoitteet

tietorakenteiden ymmärrys oppimateriaalien kuvailu

Aiempi osaaminen

tietorakenteet testaaminen

Saavutettavuuden tukitoiminnot

tekstivastine isokokoinen teksti

Saavutettavuuden esteet

ei äänihaittaa ei välähtelyhaittaa

Oppimateriaalin tiedot

Avointen oppimateriaalien kirjasto

Kesto Julkaisija Lisenssi
1 h Testiorganisaatio CC BY 4.0

Avainsanat
testaus testaaminen kokeilu metadata k

Näytä vähemmän

Koulutusaste
perusopetus lukiokoulutus ammatillinen koulu

Pääasiallinen kohderyhmä
Asiantuntija tai ammatillainen Kansalainen

Pääasiallinen käyttö opetuksessa
Arviointi Ohjeistus

Perusopetuksen oppiaineet
Suomen kieli ja kirjallisuus Oppilaanohjaus

Perusopetuksen oppiaineiden tavoitteet
T5 ohjata ja innostaa oppilasta lukutaidon oppimisessa ja tekstien ymmärtämisen taitojen harjoittelussa sekä auttaa häntä tarkkailemaan omaa lukemistaan
T7 ohjata oppilasta hakemaan tietoa eri tavoin

Perusopetuksen oppiaineiden sisältöalueet

Pakolliset tiedot

- Oppimateriaalin nimi
- Tekijä
- Materiaali(t), sen nimi ja siitä generoituvat tekniset tiedot
- Julkaisu- ja muokkausajankohta
- Asiasana
- Lisenssi
- Kieli
- Formaatti
- Tunniste
- Koulutusaste
- Oppimateriaalin tyyppi
- Kohderyhmä

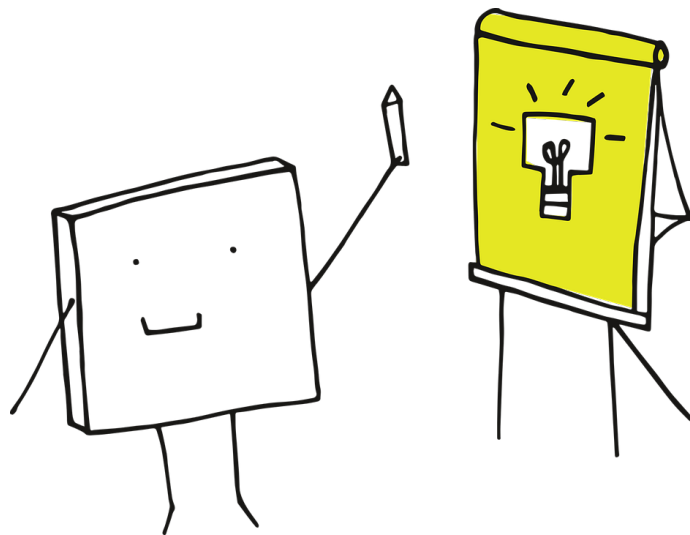
Suosittelut sanastot

LRMI:n pohjalta mukautettu sanasto	Kohderyhmä
	Saavutettavuuden ominaisuudet
	Saavutettavuuden esteet
	Käyttötarkoitus
LOM-pohjainen	Materiaalin tyyppi
ePerusteet ja tieteenalaluokitus	Oppiaine, tutkinnon osa tai tieteenala
	Tavoite tai sisältöalue
YSO	Asiasana
OKSA-pohjainen	Koulutusaste
CC-lisenssit	Lisenssi
OPH:n organisaatiopalvelu	Organisaatio

Avoimet oppimateriaalit summaten

- Avoimet oppimateriaalit ovat vapaasti käytettävissä opetuksessa ja oppimisessa
- Avoimet oppimateriaalit tuovat mahdollisuuksia opetuksen suunnitteluun ja eri tasoisen oppimisen huomioimiseen sekä itseopiskeluun
- Oppimateriaalit on metatiedotettu siten että ne sisältävät opetuksessa ja oppimisessa tärkeää tietoa, ml. opetussuunnitelmatietoa
- Oppimateriaaleja voi hyödyntää Finnan rajapintojen kautta eri oppimisen palveluissa

Kuva: Manfredsteger Pixabay

Avointen oppimateriaalien kirjasto